

**ÜNİVERSİTE SINAVLARINA HAZIRLANAN ÖĞRENCİLERİN HEDEFLERİNE
ULAŞMALARINDA MOTİVASYONUN ROLÜ****THE ROLE OF MOTIVATION IN REACHING THE GOALS OF STUDENTS
PREPARING FOR UNIVERSITY EXAMS****Dr. Zafer GÜLSAR**

MEB, Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğü

ORCID 0000-0002-3766-8448

Özet

Türkiye’de üniversite sınavına hazırlanan öğrenciler okumak istedikleri programlara yerleşmede zorluklar çekmektedir. Söz konusu durumun öğrencilerin öğrenimleri boyunca edindikleri yetersiz akademik becerilerinin yanında motivasyon eksikliğinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı nicel veriler elde ederek öğrencilerin motivasyon çalışmaları sonucunda başarıya ulaşabilme düzeylerini saptamaktır. Çalışma Ocak 2021’de Ankara’da hizmet veren bir üniversite hazırlık merkezinde yürütülmüştür. Nicel araştırma bu çalışmanın yöntemini oluşturmuştur. Rastgele seçilen öğrencilere 40 soruluk anket uygulanarak üniversite hazırlık merkezlerine giden öğrencilerde motivasyonun etkisi araştırılmıştır. Toplanan verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22.0 istatistiksel analiz programından yararlanılmıştır. Ankette sorulan sorulardan 17’si değerlendirmeye uygun görülüp 5 boyuta ayrılarak incelemeye tabii tutulmuştur. Araştırma kapsamında üniversite hazırlık merkezlerine giden öğrencilerin kurumsal aktiviteler sonucunda motivasyonlarının sağlanması ile hedeflerine ulaştıkları görülmüştür. Motivasyonları eksik, akademik becerileri yetersiz öğrencilerin motive edilerek ivedilikle bir plan dahilinde yönlendirilmelerinin önemli olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin içinde buldukları parametrelerin analiz edilerek motivasyonlarının artırılması hedeflerine ulaşmalarında etkili olmuştur. Sonuç olarak üniversite hazırlık merkezlerine giden öğrencilerin gösterdikleri çalışma motivasyon düzeyleri, hedefe ulaşma motivasyon düzeyleri ve genel motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ortaya konan fikrin geçerliliği; üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motive edilerek planlı çalışmaları neticesinde gelecekte yapmak istedikleri mesleklere kavuşabileceklerini göstermiştir.

Anahtar Kelime: Motivasyon, Hedefe Ulaşma, Üniversite Sınavlarına Hazırlanan Öğrenciler

Abstract

Students preparing for the university entrance exam in Turkey have difficulties in getting into the programs they want to study. It is thought that this situation is caused by the insufficient academic skills of the students during their education as well as the lack of motivation. The aim of this study is to determine the level of success of students as a result of motivation studies by obtaining quantitative data. The study was carried out in a university preparation center serving in Ankara in January 2021. Quantitative research formed the method of this study. The effect of motivation on students who go to university preparation centers was investigated by

applying a 40-question survey to randomly selected students. SPSS 22.0 statistical analysis program was used in the evaluation of the collected data. 17 of the questions asked in the questionnaire were considered suitable for evaluation and were examined by dividing them into 5 dimensions. Within the scope of the research, it was observed that the students who went to university preparation centers achieved their goals by providing their motivation as a result of institutional activities. It has been understood that it is important for the students who lack motivation and insufficient academic skills to be motivated and directed within a plan immediately. Increasing the motivation of the students by analyzing the parameters they were in was effective in reaching their goals. As a result, it has been determined that the students who go to university preparation centers have high levels of study motivation, motivation to reach the goal and general motivation. The validity of the idea presented; It has been shown that students who are preparing for the university exam will be motivated and can achieve the professions they want to do in the future as a result of their planned studies.

Keywords: Motivation, Achieving Goals, Students Preparing for University Exams

Giriş

İnsanı çalışmaya sevk etmek, çalışmak için bireyi harekete geçirmek ve isteklendirmek anlamına gelen motivasyon, Latince “movere”, yani “hareket ettirme, hareketlendirme” kelimesinden gelmektedir ve psikolojik bir olgu olan motivasyonun değişik açılardan ele alınmış olması birçok tanımının yapılmasına neden olmuştur (Bakan ve Büyükbeşe, 2004, s. 38). Motivasyon, diğer bir adıyla güdüleme, Latince “motive” den gelmektedir. Türkçe karşılığı, “güdü”, “saik”, veya “harekete geçme”dir. Motivasyon, insanı harekete geçiren ve hareketlerinin yönlerini belirleyen, onların düşünceleri, umutları, inançları, arzu, ihtiyaç ve korkularını ifade eden bir kavramdır (Fındıkçı, 2006, s. 373).

Motivasyon kavramı, örgütsel davranış alanında çok sıklıkla kullanılmaktadır. Kavramın ortaya çıkışından bugüne kadar 140’ın üzerinde tanım yapılmıştır. Örgütsel davranış alanında çalışan akademisyenlerin hemen tamamı motivasyonu tanımlamanın çok ciddi zorlukları içinde barındırdığını ifade etmişlerdir (George ve Jones, 2002, s. 181).

Motivasyon, bireylerin beyninde var olan istek, enerji veya ilgiyi harekete dönüştürür (Nahavvei ve Malekzadeh, 1999, s. 190). Motivasyon, enerji ve davranışın bir fonksiyonudur (Wilson, 2004, s. 150). Motivenin terim olarak Türkçe karşılığı, güdü, saik veya harekete geçmedir. Motivasyon, bir insanı odaklandığı bir hedef için harekete geçiren erk demektir.

Bireyleri bilinçli ve amaçlı işlerde bulunmaya yönelten dürtü veya dürtüler bileşkesidir (Eren, 2004, s. 397–398). Bireyin örgüt içerisindeki davranış şeklini, gayret düzeyini ve zorluklar karşısında direnç düzeyini belirleyen içsel psikolojik güçler olarak tanımlanmıştır (George ve Jones, 2002, s. 182). Motivasyon; bireyi harekete geçmeye yöneltmenin hangi yöntemlerle sağlanacağı sorularına cevap bulmaktır (Ruthankoon ve Ogunlana, 2003, s. 333). Eğitim sektöründe öğrenciler her zaman çevresindeki insanlarla etkileşimde bulunurlar. Bu etkileşimlerin gelişme kaydedebilmesi için bazı faktörlere ihtiyaç duyulur.

Öğrencilerin doğru yöne kanalize olmaları motivasyon gelişimlerinin planlanmasına bağlıdır. Öğrencilerin üniversite hazırlık merkezlerinin amaç, hedef, ihtiyaç, moral ve motivasyonlarının yüksek olması görülecek işin daha nitelikli olmasını sağlayacaktır. Motive edici unsur olarak kullanılan temel fizyolojik ihtiyaçlar bilgi ve teknoloji çağının gelişim

kaydetmesiyle birlikte farklı ihtiyaçların açığa çıkmasını sağlamıştır. Güvenlik ihtiyaçlarının yanı sıra günümüzde ortam standartlarının yükseltilip daha kaliteli bir bilgi alma arzusu motivasyonda artış sağlayabilir.

Bilgi ve beceri kazandırma, motive etme hizmetlerinin hazırlık merkezleri olmadan yürütülmesi oldukça güçtür. Öğrenciler her ne kadar teknolojiden yararlansa da hizmet sunumunun sağlanabilmesi için hazırlık merkezlerine olan ihtiyaç açık bir gerçektir. Hizmetlerin uygun bir şekilde kullanıcılara sunulması ancak öğrencilerin aktiviteleriyle gerçekleşebilmektedir. Üniversite hazırlık merkezlerinin kendisinden beklenen hizmeti yerine getirebilmesi için kendi istek ve beklentilerinin karşılanması da ayrı bir önem taşımaktadır. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanması beklenen hizmetin sunulması yolunda büyük bir motivasyon oluşturacağı kesindir.

Douglas McGregor ilk defa 1960'da insan davranışların diğer insanlar tarafından nasıl algılandığını ve nasıl gördüğünü ele almıştır. Yöneticilerin bir kısmı X teorisi özellikleri altında bir kısmı da Y teorisi özellikleri altında toplanmıştır. X kuramın yönetici tipi, iş görene iş yaptırmak için onu zorlamak, sıkı bir şekilde kontrol etmek ve cezalandırmak gerektiğini düşünmektedirler (Carson, 2005 s. 450; McGregor, 1985, s. 52; Certo, 1997, s. 390). Öte yandan, Y teorisi motivasyonun ne dıştan zorlamayla ne de içten gönüllü olarak sağlanabileceğine dikkat çekmekte; insanın ancak mantık yoluyla güdülenebileceğini söylemekte ve insanı yansız olarak değerlendirmektedir (Gürüz ve Gürel, 2006, s. 277).

Üniversiteye giriş sınavının mevcut koşulları öğrenci ve öğretmenleri mümkün olan en kısa zamanda soruyu çözebilmek için, kısa ve pratik çözüm yollarına önem vermeye zorlamaktadır. Bu durum, dersanelerde verilen ezberleme ve taklide dayanan bir öğretim biçiminin doğmasına neden olmuştur. Bu öğretim tarzının Üniversiteye Giriş Sınavı'nda başarı getirmesi (Morgil, Yılmaz ve Geban, 2001; Okur ve Dikici, 2004; Öner, 2007; Turan ve Alaz, 2007) ve sınavın öğrenci ve veliler (Dağlı, 2006) üzerindeki dayanılmaz baskısı sonucu, liselerde de benzer öğretim tarzı yaygınlaşmaktadır (Baştürk, 2003; Yıldırım, 2008).

Mevcut araştırmanın da ortaya koyduğu gibi, üniversite sınavına hazırlanma motivasyonunun yüksek olması liselerde yapılan eğitimi olumsuz olarak etkilemektedir. Öğrencilerin matematiksel aktivitelerini sınırlamakta ve kavramsal öğrenme adına sınırlı hataların doğmasına neden olmaktadır. Sınav kaygılarının yüksek olduğu 9. Sınıf öğrencilerinde kısa ve ekonomik çözüm yollarının sıklıkla kullanıldığı gözlenmiştir. Dolayısıyla özellikle lise öğretmenleri uzun yöntem öğrenciler tarafından tam benimsenmeden kısa ve pratik olanları vermede acele etmemelidirler (Baştürk, 2010).

Üniversite hazırlık merkezlerinde çalışandan istenilen planlanmış iş yükünün otomasyon araç ve gereçten ziyade hazırlık merkezi çalışanın gücüne bağlıdır. İş bölümlerinin birlikte çalışmayla aşılabileceği bilinmektedir. Bir işin hazırlık merkezi çalışan tarafından aksatılıyor olması diğer işlerin yerine getirilmesinde domino etkisi yapacağından işin kalitesinde ve sunulmasında engeller oluşturacaktır işte bu bağlamda çalışanların zamanında işleri yapması diğer işlerin aksamasının önüne geçecektir. Hazırlık merkezi çalışanlarının ve öğrencilerin tam motivasyonu işlerin zamanında, etkili ve düzgün bir şekilde yerine getirilmesinde güç kaynağı oluşturacaktır.

Üniversite hazırlık merkezlerinde çalışma koşulları, fiziksel şartları, iş yaptırmaya politikası, işin güdüleyici özelliği öğrencilerin motivasyonunda farklılık oluşturabilmektedir.

Hedef kitleyi motive edecek araçların farklılaşması sonucu farklı motivasyon teorileri ortaya atılmıştır.

Motivasyon teorileri, bir kısmı kişinin içinde doğan etmenlerden ziyade kendi dışında veya çevresinde bulunan etmenlere ağırlık vermektedir. Bu teoriler, kişilerin davranışlarının dışsal etmenler tarafından kontrol edildiği varsayımına dayanmaktadır. Çalışanları motive etmek amacı ile kullanılan dışsal etmenlerin başında ise ekonomik unsurların geldiği savunulmaktadır. Taylor'a göre, daha fazla üretim yapması isteniyorsa, daha fazla parasal teşviklerin kullanılması gerekmektedir (Griffin ve Ebert, 2004, s. 254).

Araştırmanın Yöntem ve Bulguları

Bu çalışma Ankara ili, Çankaya ilçesi, Kızılay semtinde bulunan, farklı kişisel gelişim ve hazırlık programları uygulayan bir üniversite hazırlık merkezinde yürütülmüştür. Hazırlık merkezine giden farklı branşlarda eğitim ve öğretim veren kamu ve özel liselerden mezun olmuş üniversiteye hazırlık öğrencilerini kapsamaktadır.

Çalışmaya konu olan çalışma üniversite sınavlarına hazırlanan 70 öğrenci üzerinden planlanmıştır. Yapılan araştırmalardan elde edilen bulgulara göre sınava 70 öğrenci katılmıştır. Bunlardan 59'unun YKS-TYT sınavını kazanma baraj puanı olan 180 puanı aldığı, 11'inin ise bu puana ulaşamadığı için baraj altında kalarak sınavı kaybettikleri saptanmıştır. Sınavı kazanan 59 öğrenciden 9'unun herhangi bir tercihte bulunmayarak herhangi bir yüksek öğretim programına yerleşemediği, 50'sinin ise ÖSYM tarafından YÖK'ün belirlemiş olduğu bir yüksek öğretim programına yerleştiği saptanmıştır.

Araştırma bulgularına ulaşabilmek için öncelikle nicel araştırma yöntemi kapsamında 59 kazanan ve 11 kazanamayan öğrenci üzerinden SPSS 22.0 istatistiksel analizi yapılmıştır.

Nicel Araştırma Yöntemleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Değişkenlerin normal dağılıma uyup uymadığı Shapiro Wilk testi ile test dağılıma uymayan değişkenler medyan, minimum ve maksimum değerler grup arasındaki farkların analizinde "Mann Whitney U", 3 veya daha fazla farkların analizinde ise "Kruskal Wallis H" testi kullanılmıştır.

Kullanılan Yöntemler

Değişkenlerin normal dağılıma uyup uymadığı Shapiro Wilk testi ile test edilmiş olup normal dağılıma uymayan değişkenler medyan, minimum ve maksimum değerleri ile verilmiştir. İki grup arasındaki farkların analizinde "Mann Whitney U", 3 veya daha fazla grup arasındaki farkların analizinde ise "Kruskal Wallis H" testi kullanılmıştır.

İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 22.0 programında yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 alınmıştır.

Araştırma Kapsamında Kurulan Hipotezler

Hipotez 1: Üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motivasyon düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.

Hipotez 2: Üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motivasyon düzeyleri yaşlarına göre farklılık göstermektedir.

Hipotez 3: Üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motivasyon düzeyleri sınava hazırlanırken kursa gitme durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Hipotez 4: Üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motivasyon düzeyleri sınavda baraj puanını geçme durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Hipotez 5: Üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin motivasyon düzeyleri üniversiteye yerleşme durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği'nin Faktör Yapısı

Araştırma kapsamında kullanılan “Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeğinde” yer alan soruların hangi faktörler altında toplandığının tespiti için faktör analizi yöntemlerinden en yaygın olarak kullanılan temel bileşenler analizi kullanılmıştır. Faktör analizinde aynı yapıyı ölçmeyen maddelerin ayıklanmasında aşağıda belirtilen ölçütler uygulanır. Bunlar;

–Faktör yük değerinin 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür.

–Maddelerin tek bir faktörde yüksek yük değerine, diğer faktörlerde ise düşük yük değerine sahip olması istenir. Yüksek iki yük değeri arasındaki farkın ise en az 0,10 olması önerilir.

–Maddelerin ortak faktör varyanslarının 1'e yakın ya da 0,66'nın üzerinde olması çok iyi bir çözümdür. Ancak uygulamada bunu karşılamak genellikle zordur. Faktör analizinde düşük ortak varyansa sahip olan değişkenler (Örneğin; 0,50'nin altında) analizden çıkarılarak, faktör analizi yeniden yapılabilir.

Veri seti bu ölçütler göz önünde bulundurularak “Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği” promax döndürme sonuçlarının ardı ardına yapılan faktör analizleri ile incelenmesi sonucunda sorunlu olan 23 maddenin ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen KMO değeri ve açıklanan varyans oranı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları

	Faktör Yüğü
Faktör 1: İstikrarlı Olma Motivasyonu (Açıklanan Varyans = 20,147)	
Madde 29. Anlatılan konuları sürekli tekrar ederim.	0,788
Madde 8. Hedefime ulaşmak için çaba gösteririm.	0,776
Madde 19. Ders anlatılmadan önce konuya göz gezdiririm.	0,737
Madde 36. Denemelerde yanlış yaptığım sorular için yardım alırım.	0,706
Madde 22. Ödevlerimi düzenli bir şekilde yaparım.	0,704
Faktör 2: Çalışma Motivasyonu (Açıklanan Varyans = 12,566)	
Madde 27. Sayısal dersleri çalışmaya daha fazla vakit ayırırım.	0,894
Madde 17. Her gün en az üç saat çalışırım.	0,735
Madde 30. Derste anlatılan konuları tekrar etmek için üç kaynak çözerim.	0,663
Faktör 3: Hedefe Ulaşma Motivasyonu (Açıklanan Varyans = 12,531)	
Madde 28. Arkadaşlarımla bilgi alışverişi yaparım.	0,778
Madde 26. Aklıma takılan soruları anlatmaları için arkadaşlarımdan yardım isterim.	0,758
Madde 7. Gelecekte yapmak istediğim mesleği belirledim.	0,703
Faktör 4: Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme (Açıklanan Varyans = 10,902)	
Madde 25. Daha önce çalıştığım konuları hatırlamakta zorluk çekerim.	0,809
Madde 21. Derste anlatılanları hatırlamakta güçlük çekmem motivasyonumu bozar.	0,772
Madde 20. Dersleri dinlerken odaklanmakta güçlük çekerim.	0,530
Faktör 5: Beslenme ve Sınav düşüncesi Motivasyonu (Açıklanan Varyans = 9,845)	
Madde 2. Yediğim şeylere dikkat ederim ve dengeli beslenirim.	0,792
Madde 11. Sınavın varlığını düşünmek ders çalışmak için önemli bir motivasyon kaynağıdır.	0,765
Madde 12. Sınavı düşündükçe çalışmak daha da zor hale geliyor.	0,607
KMO: 0,690	

Birinci faktör toplam varyansın %20,147'sini, ikinci faktör toplam varyansın %12,566'sını, üçüncü faktör toplam varyansın %12,531'ini, dördüncü faktör toplam varyansın %10,902'sini, beşinci faktör ise toplam varyansın %9,845'ini açıklamaktadır. Beş faktör ise toplam varyansın %65,991'ini açıklamaktadır.

Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği'nin Güvenilirlik Analizi

Bu çalışma grubu için kullanılan "Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeğinin" iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,963$ olarak, alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,885$, alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,879$, alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,903$, alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,864$ olarak, alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı $C_{\alpha} = 0,864$ olarak hesaplanmıştır.

Özdamar'a göre (2002: 673) güvenilirlik katsayısı; $0,60\alpha \leq 0,80$ ise ölçek güvenilir, $0,80\alpha \leq 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir. Elde edilen C_{α} Katsayıları kullanılan ölçeklerin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların Özellikleri

Araştırmada yer alan katılımcıların özellikleri aşağıdaki Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcı Öğrencilere Ait Özellikler

		Frekans	Yüzde	Birikimli Yüzde
Cinsiyet	Erkek	37	52,9	52,9
	Kız	33	47,1	100,0
Yaş	18	43	61,4	61,4
	19	22	31,4	92,9
	20	4	5,7	98,6
	21	1	1,4	100,0
Sınava Hazırlanırken Kursu Gitme Durumu	Evet	61	87,1	87,1
	Hayır	9	12,9	100,0
Barajı Geçme Durumu	Geçemedi	11	15,7	15,7
	Geçti	59	84,3	100,0
Üniversiteye Yerleşme Durumu	Yerleşmedi	20	28,6	28,6
	Yerleşti	50	71,4	100,0

Araştırma kapsamında %52,9'u erkek, %47,1'i kız olmak üzere 70 öğrenci bulunmaktadır.

Öğrencilerin %61,4'ü 18; %31,4'ü 19; %5,7'si 20; %1,4'ü ise 21 yaşındadır.

Öğrencilerin %87,1'i sınava hazırlanırken kursa gitmiş, %12,9'u ise gitmemiştir.

Öğrencilerin %84,3'ü baraj puanını geçmiş, %15,7'si ise geçememiştir.

Öğrencilerin %71,4'ü üniversiteye yerleşmiş, %28,6'sı ise yerleşmemiştir.

Öğrencilerin Motivasyon Düzeyleri**Tablo 3.** Öğrencilerin Motivasyon Düzeyleri

	N	Ortalama	Standart Sapma	Min	Maks
İstikrarlı Olma Motivasyonu	70	3,45	0,94	1	5
Çalışma Motivasyonu	70	3,73	1,19	1	5
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	70	3,89	1,1	1	5
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	70	3,17	1,1	1	4,67
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	70	2,71	1,08	1	4,67
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	70	3,4	0,64	1,82	4,71

Beşli likert ölçeklerde ortalamanın 1.00-2.33 (Düşük); 2.34-3.66 (orta) ve 3.67 üstü (yüksek) olmak üzere üç kesimde incelenebilmektedir. Bu duruma göre, ortalamalar öğrencilerin istikrarlı olma motivasyon düzeylerinin, dersleri dinlemede ve önceki konuları hatırlamada zorluk çekme düzeylerinin, beslenme ve sınav düşüncesi motivasyonu düzeylerinin ve genel motivasyon düzeylerinin düşük seviyede; çalışma motivasyonu ve hedefe ulaşma motivasyonlarının ise yüksek seviyede olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırma Kapsamında Yer Alan Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Üniversite Baraj Puanını Aşma ve Üniversiteye Yerleşme Durumuna Göre İncelenmesi

Tablo 4. Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Üniversite Baraj Puanını Aşma Durumuna Göre İncelenmesi

	Barajı Geçme Durumu	N	Medyan	Min	Maks	P
İstikrarlı Olma Motivasyonu	Geçemedi	11	3,2	2,4	4	0,122
	Geçti	59	3,8	1	5	
Çalışma Motivasyonu	Geçemedi	11	3	1,67	5	0,136
	Geçti	59	4,33	1	5	
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	Geçemedi	11	4	1,33	5	0,556
	Geçti	59	4	1	5	
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	Geçemedi	11	3,33	1	4,67	0,751
	Geçti	59	3,33	1	4,67	
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	Geçemedi	11	2,33	1	3,33	0,202
	Geçti	59	2,66	1	4,67	
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	Geçemedi	11	3,35	2,29	3,82	0,082
	Geçti	59	3,58	1,82	4,71	

$p < 0,05$, Mann Whitney U Testi

Barajı geçen ve geçmeyen öğrencilerin sınavdan önceki motivasyon düzeyleri farklılık göstermemektedir.

Tablo 5. Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Üniversiteye Yerleşme Durumuna Göre İncelenmesi

	Üniversiteye Yerleşme Durumu	N	Medyan	Min	Maks	P
İstikrarlı Olma Motivasyonu	Yerleşmedi	20	3,1	1,8	4,4	0,049
	Yerleşti	50	3,8	1	5	
Çalışma Motivasyonu	Yerleşmedi	20	2,66	1	5	<0,001
	Yerleşti	50	4,5	2,33	5	
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	Yerleşmedi	20	3,6	1,33	5	0,014
	Yerleşti	50	4,33	1	5	
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	Yerleşmedi	20	3,16	1	4,67	0,314
	Yerleşti	50	3,66	1	4,67	
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	Yerleşmedi	20	2,33	1	4,67	0,295
	Yerleşti	50	2,66	1	4,67	
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	Yerleşmedi	20	2,88	1,82	3,82	<0,001
	Yerleşti	50	3,64	2,06	4,71	

$p < 0,05$, Mann Whitney U Testi

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin sınavdan önceki istikrarlı olma motivasyon düzeyleri, çalışma motivasyonu düzeyleri, hedefe ulaşma motivasyon düzeyi ve genel motivasyon düzeyi üniversiteye yerleşen ve yerleşmeyen öğrencilerde farklılık göstermektedir. Üniversiteye yerleşen öğrencilerin istikrarlı olma motivasyon düzeyleri, çalışma motivasyonu düzeyleri, hedefe ulaşma motivasyon düzeyleri ve genel motivasyon düzeyleri üniversiteye yerleşmeyen öğrencilere kıyasla daha yüksektir.

Üniversiteye yerleşen ve yerleşmeyen öğrencilerin dersleri dinlemede ve önceki konuları hatırlamada zorluk çekme düzeyleri ile beslenme ve sınav düşüncesi motivasyonu düzeyleri ise farklılık göstermemektedir.

Araştırma Kapsamında Yer Alan Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Cinsiyete, Yaşa ve Sınava Hazırlanırken Kursu Gitme Durumlarına Göre İncelenmesi

Tablo 6. Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre İncelenmesi

	Cinsiyet	N	Medyan	Min	Maks	P
İstikrarlı Olma Motivasyonu	Erkek	37	3,4	1	4,8	0,024
	Kız	33	3,8	1,8	5	
Çalışma Motivasyonu	Erkek	37	3,66	1	5	0,001
	Kız	33	4,66	1	5	
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	Erkek	37	4	1	5	0,211
	Kız	33	4,33	1,67	5	
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	Erkek	37	3	1	4,67	0,368
	Kız	33	3,66	1	4,67	
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	Erkek	37	2,66	1	4,67	0,850
	Kız	33	2,33	1	6,67	
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	Erkek	37	3,35	2,06	4,41	0,021
	Kız	33	3,64	1,82	4,71	

$p < 0,05$, Mann Whitney U Testi

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin sınavdan önceki istikrarlı olma motivasyon düzeyleri, çalışma motivasyonu düzeyleri ve genel motivasyon düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir. Kız öğrencilerin sınavdan önceki istikrarlı olma motivasyon düzeyleri, çalışma motivasyonu düzeyleri ve genel motivasyon düzeyleri erkek öğrencilere kıyasla daha yüksektir.

Kız ve Erkek öğrencilerin hedefe ulaşma motivasyon düzeyleri, dersleri dinlemede ve önceki konuları hatırlamada zorluk çekme düzeyleri ve beslenme ve sınav düşüncesi motivasyonu düzeyleri ise farklılık göstermemektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Yaşa Göre İncelenmesi

	Yaş	N	Medyan	Min	Maks	P
İstikrarlı Olma Motivasyonu	18	43	3,6	1	5	0,172
	19	22	3,8	1,2	4,8	
	20	4	4,7	3	4,8	
	21	1	4	4	4	
Çalışma Motivasyonu	18	43	4	1	5	0,051
	19	22	4,5	2,33	5	
	20	4	5	2,67	5	
	21	1	4,6	4,67	4,67	
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	18	43	4	1	5	0,310
	19	22	4,33	2	5	
	20	4	5	1,67	5	
	21	1	5	5	5	
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	18	43	3,33	1	4,67	0,129
	19	22	3,16	1	4,67	
	20	4	4,33	3,67	4,67	
	21	1	2	2	2	
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	18	43	3	1	4,67	0,150
	19	22	2,33	1	4,67	
	20	4	2,33	1,33	2,67	
	21	1	1	1	1	
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	18	43	3,41	1,82	4,71	0,372
	19	22	3,58	2,12	4,47	
	20	4	3,94	3,35	4,41	
	21	1	3,41	3,41	3,41	

$p < 0,05$, Kruskal Wallis H Testi

18, 19, 20 ve 21 yaşlarında olan öğrencilerin sınavdan önceki motivasyon düzeyleri farklılık göstermemektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Motivasyon Düzeylerinin Sınava Hazırlanırken Hazırlık Merkezlerine Gitme Durumlarına Göre İncelenmesi

	Kursa Gitme Durumu	N	Medyan	Min	Maks	P
İstikrarlı Olma Motivasyonu	Evet	61	3,8	1	5	0,526
	Hayır	9	3,2	1,8	4,4	
Çalışma Motivasyonu	Evet	61	4,33	2	5	<0,001
	Hayır	9	1,66	1	3,67	
Hedefe Ulaşma Motivasyonu	Evet	61	4,33	1	5	0,017
	Hayır	9	3,66	1,67	4,33	
Dersleri Dinlemede ve Önceki Konuları Hatırlamada Zorluk Çekme	Evet	61	3,66	1	4,67	0,237
	Hayır	9	3	1	4,33	
Beslenme ve Sınav Düşüncesi Motivasyonu	Evet	61	2,66	1	4,67	0,737
	Hayır	9	2,33	1	4,67	
Üniversiteye Hazırlanan Öğrencilerde Motivasyon Ölçeği	Evet	61	3,58	2,06	4,71	0,003
	Hayır	9	2,82	1,82	3,47	

p < <0,05, Mann Whitney U Testi

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin sınavdan önceki çalışma motivasyonu düzeyleri, hedefe ulaşma motivasyon düzeyleri ve genel motivasyon Hazırlık merkezlerine gidip gitmeme durumlarına göre farklılık göstermektedir. Hazırlık merkezlerine giden öğrencilerin sınavdan önceki çalışma motivasyonu düzeyleri, hedefe ulaşma motivasyon düzeyleri ve genel motivasyon düzeyleri gitmeyenlere kıyasla daha yüksektir.

Üniversite hazırlık merkezlerine giden ve gitmeyen öğrencilerin istikrarlı olma motivasyon düzeyleri, dersleri dinlemede ve önceki konuları hatırlamada zorluk çekme düzeyleri ve beslenme ve sınav düşüncesi motivasyonu düzeyleri ise farklılık göstermemektedir.

Sonuç

Motivasyonun örgütün amaç ve hedefleri yönünde güncellenerek uygulanması şarttır. Öğrencilerin kurumsal planlamalar doğrultusunda motivasyonlarının sağlanması kurumların en önemli asli görevidir. İsteksiz olan öğrencileri motive edip çalışma isteklerini artırarak çalışmaya teşvik edilmeleri gerekmektedir. Stratejik yönetim uygulayıcılarının, öğrencilerin psiko-sosyal durumlarını iyi analiz ederek ihtiyaçlarının karşılanması, aralarında iletişim kanallarının açık tutularak etkileşimin güçlendirilmesi, örgütsel hedefler doğrultusunda motivasyonlarının sağlanması gerekmektedir. Motivasyonun arttırılması, öğrencilerin yaptığı işin önemli olduğunun belirtilmesi, ortaya koydukları çabaların takdir edilerek, güven ve saygı duyulması konularına çözüm getirmekle olur.

Her zaman yeni fikirlere açık olunması olaylar karşısında tavrın net alınması, verilen sözün arkasında durulması öğrencilerin motivasyonuna olumlu katkı sağlayacaktır. Bu durum öğrencilerin motivasyonu arttıracak, örgütün planladığı işlerin hızlı ve eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesi sağlayacaktır. Motivasyon anlayışını benimseyen üniversite hazırlık merkezlerinin gelecek vizyonuna model oluşturması insan kaynakları yönetimini olumlu yönde gelişmesini sağlayacaktır. Global dünya düzeninin varlığı, toplum yaşayış ve beklentilerindeki

değişimler, baş döndürücü şekilde ilerleyen dijital teknolojik gelişmeler özel öğretim kurumlarının hızlı bir şekilde esnekleşip şeffaflaşmalarını gerektirmektedir.

Üniversiteye hazırlanan öğrencilerin her türlü iç ve dış etkilere daha açık hale gelmeleri ve kendi üniversite konusunda özgür seçimlerini daha belirgin şekilde düşünmeye başlıyor olmaları nedeniyle psikolojik, sosyal, kültürel, ekonomik, sağlık, iletişim ve boş zamanını iyi değerlendirerek ders çalışmaya motive olma gibi birçok sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu kapsamda belirtilen konulardaki sorun alanları ve öğrencilerin bu sorunlarla baş ederek istedikleri bir üniversiteyi tercih etme, kazanma süreçleri bu çalışma ile tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin profillerini daha iyi tanımak amacıyla anket çalışmalarına yer verilmiştir. Öğrencilerin okumak istedikleri yüksek öğretim programlarını çevreleriyle istişare ederek belirledikleri, üniversite öncesi hayatlarının büyük kısmını daha çok şehir merkezlerinde aileleriyle geçirdikleri, ailelerinin çoğunun gelir düzeylerinin çocuklarını şehir dışında okutmaya müsait olduğu belirlenmiştir.

Olaya ana eksenden bakıldığında harcanan çaba ve emekte göz ardı edilmemelidir. Bu çerçevede ortaya koymak istediğim fikrin geçerliliği ve doğruluğu; sınavlara hazırlanan öğrencilerin bölük pörçük, düzenden uzak plansız çalışmaları yerine otorite tarafından stratejik hedefler doğrultusunda verimli bir çalışma yöntemi ile çalışmalarının sağlamaları gerektiğini ortaya koymuştur. Aynı noktadan hareketle etkin motivasyonun sağlanması ile sınav odaklı çalışmaları neticesinde başarılı olabilecekleri sonucuna yapılan anket çalışmalarıyla ulaşılmış ve onaylanmıştır.

İleriki dönemlerde dijital teknolojinin bağımlılık derecesinde insanların bir parçası olacağı düşüncesi yeni yaklaşımları da beraberinde getireceği açıktır. Motivasyonun sınav odaklı çalışma becerilerine sağlayacağı katkıyı artırabilmesi adına yapılacak daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulacağı da bir gerçektir. Bu kapsamda stratejik yönetim ve etkin motivasyonun başarıda kilit rol oynayacağı gerçeği çalışmanın etki alanında bulunan ilgili konularda çalışmayı zorunlu kılmaktadır. Yapısında birçok dinamiği bulunduran araştırma konusu daha detaylı incelenmeye muhtaçtır.

Kaynakça

Bakan, İ., Büyükbeşe, T. (2004). Çalışanların iş güvencesi ve genel iş davranışları ilişkisi: Bir alan çalışması. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (2004, Temmuz–Aralık), 23, 35-59.

Baştürk, S. (2003). L'enseignement des mathématiques en Turquie: le cas des fonctions au lycée et au concours d'entrée à l'université. Paris: IREM de l'Université Paris 7.

Baştürk, S. ve Doğan, S. (2010). Lise öğretmenlerinin özel dersaneler hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri, 7(2), 135-157.

Carson, M.C. (2005). A Historical View of Douglas McGregor's Theory Y. Management Decision, 43(3), 450-460.

Certo, S.C. (1997). Modern Management. New Jersey: Prentice Hall.

Dağlı, S. (2006). Özel dersanelere öğrenci gönderen velilerin dersaneler hakkındaki görüş ve beklentileri. Kahramanmaraş örneği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.

Eren, E. (2004). Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi. (8. Basım). İstanbul: Beta Yayınları.

Fındıkçı, İ. (2006). İnsan Kaynakları Yönetimi. (6. Baskı). İstanbul: Alfa.

George, J.M. and Jones, G.R. (2002). Organizational Behavior. (Third Edition). New Jersey: Pearson Education, Inc., Upper Saddle River.

Griffin, R.W. and Ebert, R.J. (2004). Business. (Seventh Edition). New Jersey: Pearson Education, Inc.

Gürüz, D. ve Gürel, E. (2006). Yönetim ve Organizasyon, Ankara: Nobel Yayınları.

Mcgregor, M.D. (1985). The Human Side of Enterprise: 25th Anniversary Printing, New York NY: Mc Graw-Hill.

Morgil, Ö., Yılmaz, A. ve Geban, O. (2001). Özel dersanelerin üniversiteye girişte öğrenci başarısına etkileri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 89-96.

Nahavvei, A. ve Malekzadeh, A.R. (1999). Organizational Behavior. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Okur, M. ve Dikici, R. (2004). Özel dersaneler ile devlet okullarının kartezyen çarpım, analitik düzlem ve bağıntı konularındaki bilgi ve becerileri kazandırma düzeylerinin değerlendirilmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 12(2), 417- 426.

Öner, G. (2007). Özel dersanelerin ilköğretim matematik öğretimindeki yeri ve önemi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Özdamar, K. (2002). Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi 1. Eskişehir: Kaan Kitabevi.

Ruthankoon, R ve Ogunlana, S.O. (2003). Testing Herzberg's Two-Factor Theory in the Thai Construction, Engineering, Construction ve Architectural Management, 10(5), 333- 341.

Turan, İ. ve Alaz, A. (2007). Özel dersanelerde coğrafya öğretiminin öğrenci görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(1), 279-292.

Wilson, F.D. (2004). Organizational Behaviour and Work. (Second Edition). New York: Oxford University Press Inc.

Yıldırım, M. (2008). İlköğretim fen ve teknoloji dersinde genetik ünitesinin bilimsel bilgilerden öğretmen bilgilerine geçişinin didaktiksel dönüşüm teorisi yaklaşımıyla değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.